

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS-BEHANDLER	MØTE-DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	28.09.17	26/17

Behandling av saken:

Saksnr.: 26/17
Utvalg: Kontrollutvalget
Kommunestyret

Møtedato:
28.09.17

Forvaltningsrevisjonsrapport – ” Oppfølging og etterlevelse av kommunedelplan «Energi og klima 2010 – 2020 for Holtålen kommune»”

Saksdokumenter:

- Forvaltningsrevisjonsrapport av 01.09.17 – utarbeidet av Revisjon Fjell IKS

Bakgrunn:

Plan for forvaltningsrevisjon for Holtålen kommune for perioden 2016-2019 ble behandlet av kontrollutvalget i 2016 og vedtatt i kommunestyret samme år, k-sak 70/16.

I følge planen skal oppfølging og etterlevelse av klima- og energiplan være tema for forvaltningsrevisjon i 2017.

Kontrollutvalget behandlet prosjektbeskrivelsen i mars 2017, sak 14/17.

Formål:

Kommunens energi- og klimaplan gir målsettinger som skal nås innen 2020. Det innebærer at det i 2017 kan være for tidlig å evaluere om det kan måles noen effekt av planen.

Mer sentralt vil det være å følge opp hvilke interne tiltak kommunen har iverksatt for å møte de utfordringene som ligger i planen.

Problemstillinger:

For enhver forvaltningsrevisjon utarbeides det problemstillinger.

Med utgangspunkt i formålet med prosjektet har hovedproblemstillingen vært:

Har kommunen iverksatt tiltak for å møte utfordringene som ligger i klima- og energiplanen?

Spørsmålet er konkretiseres nærmere i følgende problemstillinger:

- Har Holtålen kommune etablert et internkontrollsystem for oppfølging og rapportering av mål og tiltak som er fastsatt i energi- og klimaplanen?
- Arbeider Holtålen kommune aktivt med tiltak for å oppfylle mål i klima- og energiplanen?

Avgrensning:

Undersøkelsen avgrenses til å omhandle hva kommunen gjør i forhold til oppfølging og rapportering av de mål og tiltak som er fastsatt i klima- og energiplanen.

MØTEBOK

Rådmannens uttalelse:

Rapporten ble oversendt til rådmannen for uttalelse 20. juni 2017. Rådmannen har avgitt uttalelse til rapporten 30.08.17. Uttalelsen er i sin helhet tatt inn i rapportens kap. 9.2.

Revisors konklusjon:

1. Har Holtålen kommune etablert et internkontrollsystem for oppfølging og rapportering av mål og tiltak som er fastsatt i klima- og energiplanen?

Kommunestyret har gjennom energi- og klimaplanen satt målsettinger for reduksjon av klimautslipp og stasjonært energiforbruk med tilhørende tiltak. Handlingsplanen ga et godt grunnlag for å utøve internkontroll, ved at planprosessene ble beskrevet og ansvaret for oppfølging ble plassert.

Revisjonen mener at kommunen ikke har et tilfredsstillende internkontrollsystem for å kunne følge opp mål og tiltak i planen. For å kunne ha oversikt over hvor langt man har kommet og til slutt kunne nå de fastsatte målene, mener vi at det er nødvendig å ha et bedre system for oppfølging og rapportering.

Det er positivt at oppfølgingen har blitt forsøkt integrert med kommunens gjennomgående plan- og rapporteringssystemer. Dette markerer planens sektorovergripende karakter. Men etter revisjonens mening er det behov for et supplement som forteller mer eksplisitt om hvordan administrasjonen ligger an i løypa med energi- og klimaarbeidet i løpet av tiltaksperioden. Revisjonen finner det svært uheldig både ut fra et ressurs- og kontrollperspektiv at kommunen etter kort tid valgte å avvike dokumentasjonskravene som fulgte av miljøsertifiseringen etter ISO 4001-standarden.

Revisjonen vil påpeke at kommunen har hatt en annen praksis for rullering av planens handlingsdel og revidering av selve planen enn det som ble lagt til grunn da planen ble vedtatt. Ordningen med et eget energi- og klimautvalg er avvirket, og det er ikke dokumentert at den årlige rulleringen av tiltaksplanen blir utført som forutsatt. Det er heller ikke lagt opp til en revidering av energi- og klimaplanen i vedtatt planstrategi for 2016-2019. Planens ambisjon om et levende dokument har dermed ikke blitt fulgt opp i praksis. Dette finner revisjonen kritikkverdig.

Revisjonen har forståelse for at kommunen har et måleproblem når effekten av klimatiltakene skal evalueres. Dette skyldes både at SSB har sluttet å publisere kommunevise klimautslipp, og at årsaks-virkningssammenhengene uansett er vanskelig å få oversikt over. Data for utviklingen i stasjonært energiforbruk er derimot lettere tilgjengelig, og det må kunne forventes at kommunen i større grad nyttiggjør seg dette materialet for å ha kontroll på hvordan man ligger an for å nå planens målsettinger.

2. Arbeider Holtålen kommune aktivt med tiltak for å oppfylle mål i klima- og energiplanen?

Etter revisjonens mening har manglende system for internkontroll, - slik vi konkluderte med i kap 5.4, ført til at oppfølgingen av tiltakene har hatt en sporadisk karakter.

Kommunen mangler dokumentasjon av den forutsatte tiltaksrulleringen, det er ingen koblinger eller referanser mot energi- og klimaplanen i budsjettdokumentet, og det har ikke blitt utarbeidet rapporteringsdokument som forteller hvor langt man har kommet. System- og dokumentasjonsmangelen har gjort det vanskelig for revisjonen å etterprøve hvilke tiltak det faktisk har blitt arbeidet med.

Manglende dokumentasjon på tiltaksnivå er ikke ensbetydende med at kommunen har forsømt å arbeide mot målene om reduksjon i klimagassutslipp og stasjonært energiforbruk. Etter revisjonens mening må kommunen sies å ha arbeidet aktivt opp mot målene innen transport- og arealplanleggingen (strategi 1), som byggeier (strategi 2) og

MØTEBOK

innen landbruksveiledningen (strategi 4). Arbeidet med revidering av ROS-analysen viser at kommunen også har fokus på sårbarhet og tilpasninger til et endret klima.

Det fremstår imidlertid som høyst uklart om arbeidet kan henføres til målformuleringene i energi- og klimaplanen. Etter revisjonens mening måtte kommunen ha utført mye av arbeidet som er trukket fram som klimatiltak selv om det ikke eksisterte en særskilt kommunedelplan på området. Eksempelvis på grunn av bygningstekniske krav til energi og isolasjon, landbrukskontorets veiledningsfunksjoner, obligatorisk innhold i en ROS-analyse og anskaffelse av digitale kommunikasjonsløsninger. I disse sammenhengene er det vanskelig å se at kommunen har gjort noe mer enn hva som må forventes av enhver kommune.

Det er betydelige måleproblem knyttet til effekten av klimatiltak. Revisjonen finner det derfor fullt ut forståelig at kommunen ikke klarer å tallfeste klimaeffekten av hvert enkelt tiltak som er utført så langt i planperioden.

Revisors anbefalinger:

Med bakgrunn i sine funn og vurderinger vil revisor anbefale at:

- Planens intensjon om ha et levende dokument på energi- og klimaområdet bør følges opp bedre. Den årlige rulleringen av planens handlingsdel må dokumenteres, og det må etableres tydeligere koblinger og referanser for tiltakene i kommunens økonomiplan og årsbudsjett.
- Kommunen bør etablere et system for oppfølging og rapportering av planlagte tiltak, samt evaluere og dokumentere de resultatene som oppnås.

Saksvurdering:

Sekretariatet er av den oppfatning at Revisjon Fjell IKS har avgitt en rapport i tråd med vedtatt prosjektbeskrivelse, samt kontrollutvalgets forutsetninger.

Sekretariatet vil tilrå at kontrollutvalget slutter seg til revisors anbefaling.

Sekretariatets forslag til innstilling:

Forvaltningsrevisjonsrapporten "Oppfølging og etterlevelse av klima- og energiplan" tas til etterretning.

Holtålen kommune følger revisors anbefaling.

- Rådmannen bes sørge for at planen på energi- og klimaområdet følges opp bedre. Den årlige rulleringen av planens handlingsdel dokumenteres, og det etableres tydeligere koblinger og referanser for tiltakene i kommunens økonomiplan og årsbudsjett.
- Rådmannen bes etablere et system for oppfølging og rapportering av planlagte tiltak, samt evaluere og dokumentere de resultatene som oppnås.

Rådmannen bes rapportere til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 01.05.2018.

Behandling:

Kontrollutvalgets innstilling:

Kommunestyrets vedtak: